

La Piula

Setmanari regionalista amb ninots

Aquí teniu a en Cambó
que, com Sigfrid a Brunhilda,

fa despertar les regions
del mal somni centralista.

10 cts.

La Piula

SETMANARI REGIONALISTA AMB NINOTS :: SORTIRÀ CADA DIJOURS A LA TARDE
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Bonavia i Duràn. Boqueria, 20-Barcelona

SUSCRIPCIÓ: Barcelona: Un trimestre 1'50 ptes — A fora: Id. 2 ptes. — Estranger: Un any, 10 ptes. — És paga a la bestreta

La calor apreta de valent, i els polítics barcelonins imitant als madrilenys, se'n van a estiuejar ben lluny de la ciutat Comtal. Se'n van a reposar del cansament parlamentari i del cançament de la Mancomunitat. Durant l'estiu no'ls hi caldrà tindre els nervis en tensió: ni posar esment en les coses que diguin els regionalistes a les Corts, a la Diputació i al Consistori; perquè arreu, la vida política és paralitzada o s'entumeix: no's trobaran enclosos entre'l deure i la conveniència, quan de coses de Catalunya és tractat, i podran rumbejar la seva *còrpora* d'home satisfet i la seva representació popular amb tota joia, sobre tot, aquells que ja han assolit la momificadora categoria de pares de la patria.

Pels nostres polítics a la vella faísó; per les miloques del règim i els capitosos del republicanisme històric, estiu vol dir no fer res i no pensar en res. No és això per que en les altres estacions de l'any facin, pensin i diguin gran cosa: més en l'estiu, el seu silenci i la seva atonia resulten més justificats a causa de la calor i del desballestament de la vida ciutadana.

I fan bé els nostres polítics d'ofici i d'afició al imitar a sos companys de la Vila i Cort. ¿Què per ventura no son fills d'ells? ¿No deuen la seva representació, la seva anomenada, i molts fins la seva posició social, als grans partits espanyols, aquells partits que han emiscolat i empobrit l'Espanya de Carles V.

Que Catalunya és desvetlla; que'l seu esperit sorgeix amb poixança; que'l sentiment nacionalista va prenent gran volada; pla ho veuen tot això els prohoms liberals, conservadors i republicans de Catalunya, més no volen confessar que ho veuen, perquè confessar-ho, és confessar de passada el seu fracàs i el de les forces polítiques a que pertanyen.

Per això callen al Parlament, i a les Diputacions i a l'Ajuntament, quan de reivindicacions polítiques catalanes és tractat: el sentiment natural i la sang els tiren cap a Catalunya, és a dir, cap els que treballen i lluiten per el regonixement de la seva autonomia política i administrativa; més la fatuitat, la conveniència i els interessos *creats* els empenyen envers sos capdills, aqueixos ruïnosos masovers de l'hisenda espanyola; bé que hi van vergonyosament, com homes que tenen el cor en altra banda. Son els marits infidels que, abarragats i tot, regoneixen les virtuts i la formositat de la muller propia, més no tenen prou voluntat ni prou energia i seny per a rompre d'un colp amb la famella que sap despertar ses passions i satisfer sos desitjos estafalaris.

Per aqueixos adúlter de la patria, l'estiu és un oasi de pau i tranquil·litat en mig del desert abrasador de la política espanyola, on no bufa altre *simoun*, que'l nacionalisme català; i ho és també pels petits *caporals* que'ls regueixen, aquells que encare aixequen de tant en tant la

Mancomunitat, a les Diputacions catalanes i a l'Ajuntament barceloní, la bandera desmaiada del centralisme.

Deixem-los estiuejar tranquils: al fi i al cap fan menys de mal a l'estiu que a la resta de l'any: la seva exhibició és casolana i pacífica a l'estiu; no parlen, no treballen, no voten sobre tot, no voten ni a Madrid ni a Barcelona. Lo més que fan, si se'ls hi atravesca qualque processó durant son beatífic estiueig, és sortir com els caragols, després de la pluja, per a lluir damunt la negror simbòlica de son frac, la lluentor de unes creus i cintes més o menys llampantes, que passejen pels carrers forans amb la vanitat del pagó quan fa el vano davant dels badocs.

Deixem-los estiuejar tranquils: son els derrers etxemplars d'una gernació que està acabant-se: son els avis, els vells, els descrepits de la política antiga. No els hi tingau por; no els hi tingan odi, que ja no poden deixar llevar entre nosaltres.

Més, pels parlamentaris nacionalistes, pels diputats provincials, pels regidors, que porten quelcom a dintre, pels que volen ésser executors de la voluntat del nostre poble, pels que capeixen la transcendència dels actuals moments històrics, l'estiu no és més que un lleu refrigeri: un temps de reconstitució orgànica, de reforçament, d'entrenament, en fi. En el repòs hi cerquen noves forces; en la pau noves energies, i en el silenci de les nits estivals, nous desitjos de lluita... A l'estiu coven el *ferment* sagrat que ha d'ésser un jorn llum pel cervell i foc per la paraula.

Deixem-la vindrer la tardor, i veurem com els nostres parlamentaris se llençaràn de nou a la lluita, que no son pas de la fusta dels campions que donen el braç a torçer quan els hi convé, mentres restin en actitud escaienta.

Deixem-la vindrer la tardor... Aqueixa tardor que serà la primavera del nacionalisme a Espanya. Basconia, Galícia i València, freturen per a sapiguer quina cosa és ço que aixeca a tota Catalunya: aqueixa idealitat, aqueix anhel, aqueixa força que envia catorce diputats al Congrés i set senadors a l'alta Cambra: que és mou a tota la regió; que se's ensenyorita de l'Ajuntament de Barcelona i de la Diputació provincial; que s'afanya per obrir arreu fonts positives de cultura; que ha bastit l'Universitat Industrial i l'Escola de Bells Oficis: que ha creat l'Institut d'Estudis Catalans, que acaba d'obrir al públic una de les millors biblioteques d'Espanya, tot i estar encare en plena formació.

Basconia, Galícia i València, endevinen i preveuen que elles també poden entrar-hi en el camí obert per Catalunya a les velles nacionalitats espanyoles, per anar a la reivindicació completa de la seva personalitat: aqueix resorgiment de l'esperit català que les té astorades, els hi parla molt endintre de coses que no entenen prou, més que'ls hi entren de dret al cor; i volen que'ls nostres prohoms vagin a parlar-los-hi, de ço que'ls corren i les revifa i els hi dona esperances alenadores d'una vida nova a tota plenitud.

I quan els nostres capitosos hi vagin, i parlin amb el cor obert, del passat, del present i del esdevenir de la pobra Espanya; quan els hagin escoltat i comprès ben bé, llavors ja no serán sols els parlamentaris catalans al Senat i al Congrés: la bona nova del nacionalisme haurà fet molts adeptes Ebre enllà: l'evangeli de l'Espanya

TEATRES

Al Tivoli han estrenat *El preceptor de Su Alteza* amb un èxit boig. ¡Afigurin-se que fins van haver-hi bofetades a la plateia!

Sembla que al ser a mitja estrena de *El preceptor* un espectador va començar a posar-se neguitós i a remoure's per la llotgeta fins que va acabar per cargolar-n'hi un, a fi i efecte de distreure's de la representació.

Aleshores se li va acostar un empleiat de la casa recordant-li les disposicions gubernatives contra'ls fumadors al teatre, i l'home respongué:

— Fill, no sé que dir-li. Això que fan a l'escenari és una porqueria i per a evitar l'infecció m'he posat a fumar un cigarret que diu que és molt indicat en aquest cassos.

— Home, crec que exagera un xic — respongué l'empleiat amb aire conciliador.

— Li asseguro que és un porqueria, tan per l'intenció com per la forma del diàleg. I consti que encare li faig franc l'assumpte, que és de lo que s'ha vist sempre i la tècnica que és de lo que no s'ha vist mai.

— ¿Vol dir?

— Tal com sent. *El preceptor de Su Alteza* és l'opere més dolenta que ha produït ploma humana, i el seu autor, el senyor Paso (fill) el més detestable dels autors.

Aleshores el correcte empleiat, com si l'haguessin punxat amb una agulla saquera, perdé la correcció i els estrepes i encarat-se amb el seu interlocutor, li digué:

— Senyor meu: fins aquí hem arribat. Amb que l'obra sigui dolenta, hi passo; amb que vostè se'n fumi... un de prim per a matar el temps, hi passo també. Però que en Paso (fill) sigui l'autor més dolent del gènere, no ho passo. ¡Mentres visqui son pare no hi ha qui li usurpi aquest honor...!

— Doncs jo no passo per que en Paso...

I ¿saben què va passar al final? Que s'enredaren de paraules, i bofetada va i clatellada ve, hi hagueren crits, corredisses i desmaís, i menys mal que se sospengué la representació.

Però després vingueren els arreglos i les conxorxes i *El preceptor* continuà, i la premsa de l'endemà, venguda a l'or d'en Chil, donà compte de l'incident sense relacionar-lo poc ni molt amb l'estrena, limitant-se a dir:

«Anoche, en el Tivoli, por un «quitame allá este cigarro», dos espectadores llegaron a las manos durante el estreno del *Preceptor de Su Alteza*...»

De totes maneres l'obra ha sigut un fracàs, malgrat la música del mestre Millàn que algú ha trovat poc inspirada i que a nosaltres dintre d'aquell llibre'ns semblava una octava simfonia d'en Beethoven.

Resumen: (que diuen a les ressenyes de les *corrides de toros*):

La interpretació, regular.

La presentació, regular.

La música... de Millàn.

El llibre... de Paso, entre dos de la benemèrita.

Continuen en aquest teatre les representacions de *Serafin el pinturero*, sàinet líric en dos actes i quatre quadres, de l'Arniches i *otro*, música d'en Foglietti e *altero*.

Ja varem dir la setmana passada que l'obra havia agradat; lo que no poguem dir aleshores ni podem dir

ara, malgrat haver passat vuit dies en observació constant, és el per què ha agradat.

Serafin el pinturero deu tenir algún secret atractiu que s'escapa al nostre gust i a la nostra consideració.

¡No comprenem l'èxit! Ho declarem llealment amb les dugues mans sobre'l pit.

Tampoc comprenem que per a escriure aquesta comèdia el senyor Arniches hagi hagut de menester un col·laborador.

Si el diàleg és seu, absolutament seu, i parlin per nosaltres totes les obres d'ell; i si'ls personatges, situacions i assumpte son de *El santo de la Isidra*, espatllats, ¿què hi haurà aportat el col·laborador del senyor Arniches al sàinet? ¿Un bon concell que'l decidís a plagiar-se a si mateix, el paper de les quartilles i una ampolla de tinta Stefens o Stafels?

I lo que diem del coautor de la lletra ho diem del de la música. ¿Dos mestres han calgut per a escriure aquelles il·lustracions de caps de puros musical?

Es cert que al final del primer acte se sent un ball que té aire popular i gracia; però per a escriure un ball amb un músic n'hi ha ben bé prou ens sembla.

Sinó que allà fan les obres de teatre com aquí fem un brenar, per exemple. S'ajunten quatre amics i diuen:

— ¿Fem un sàinet?

— Som-hi!

— Tú hi posaràs el pa i el vi, aquest la vianda, aquell els amaniments...

— I tú?

— Jo la pensada... i la gana.

Devegades la gana li posen tots quatre i lo demés ho troven fet a Viena, a París o a on siga; si no que ho digui en Cadenas i companys de tiberi.

Tornant amb l'auto-plagi de *Serafin el pinturero*, repetim per darrera vegada que no comprenem l'èxit que ha assolit.

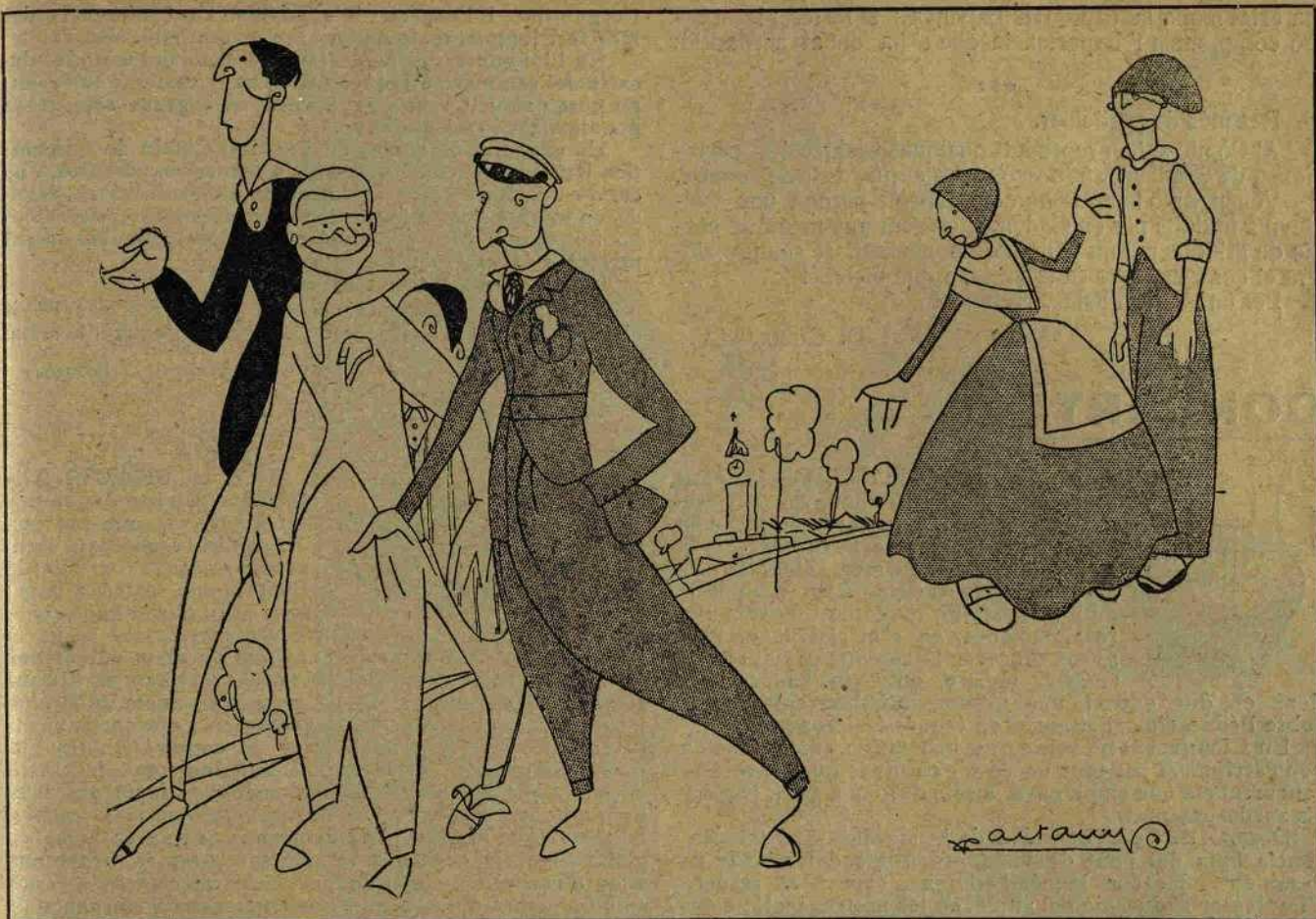
Per a fugir d'una exactíssima repetició d'altres obres de l'Arniches, s'ha caigut, en aquesta, en un error fundamental.

— Ja m'ho semblava que ella era la seva dona

— ¿Perquè t'ho semblava?

— Per que la dona no podia ser 'ho ell.

- ¡Al, mare! ¡Quins senyorets més estranys ens han arribat de Barcelona!
- Es que'l batlle, a Ciutat, ha suprimit les disfresses.

En efecte: quan dos homes volen a una mateixa dona i se l'han de disputar a les males, poden donar-se tres casos: que un d'ells tingui cor o, com diuen ells, *agallas*, *reaños*, etc.; que no'n tingui cap dels dos; o que'n tinguin tots dos.

El primer i el segon cas (*El Santo de la Isidra*, *La fiesta de San Antón* etc. etc.) poden ser matèria còmica, el tercer, no, de cap manera; del tercer cas n'ha de sorgir un drama. Si l'obra, malgrat aquesta imposició del bon sentit, ha de ser forsosament un sàinet, el sàinet ha de ser forsosament dolent. (*Serafin el pinturero*.)

El protagonista de l'últim de l'Arniches i el seu adversari desde l'escena del segon acte en que l'autor els posa un enfront de l'altre ja no son gens ni mica interessants. El primer resulta un *xulo* sense cap mena de valor moral.

Des de bon principi ja hem dit que no tenia vergonya, ni dignitat ni ganes de treballar, però a partir d'allí veiem que no té ni *riñones* que es l'entranya principal i imprevisible del *xulo*. I el seu adversari queda absolutament desdibuixat i grotesc; ens l'havien presentat com a un home d'aquells que parla poc però fa'l seu fet, i resulta que quan vol venjar una greu ofensa rebuda d'una dona estimada, es en el seu rival a qui trova sol, de nit i en despoblat, es limita a barallar-se com un xaval: s'estiren els cabells, es mosseguen i s'inflen els nassos.

Perdut l'interès en aquets dos personatges ja esperem el final amb impaciència i ens mareigen aquells estiragarsaments, inútils per altra part, de la sortida dels

nuvis d'aquell edifici que primer ens creguérem que era la fàbrica de tabacs i després resulta una Església, i de la festa a la Bombilla que no se sab qui paga perquè tots els personatges que coneixem i hi prenen part no tenen ni un cèntim ni saben com se guanya. ¡Amb dir que 'ls més *pintureros* van vestits de deixes!

En té tant poc d'interès el sàinet com se pot comprendre considerant que passa entre una mena de gent que el que no es un vividor mantingut per les dones, es un borrarxo impenitent, esparracat i greixós que fa picor de veure'l, i la que no es una tonta de cap a peus es una bogeta que fuig de casa seva per a entregar-se a un *xulo* perdut.

I res hi val per a salvar una obra tant mal pensada, aquella deu de xistus que brolla del llibre; xistus de bona mena alguns d'ells però tant recargolats que semblen exits d'un cervell fet de petits cargolets de substància gris com minúscules natilles d'aquelles espirals que s'acaben en punta.

La presentació molt mitjana i la interpretació discreta per part dels senyors Mesejo, vui dir Moncayo, i Cerbon, vui dir Ortas; se veu que en Mesejo i en Cerbon son tota la *gamma* de la comiqueria madrilenya.

La senyora Mayendia no 'ns agrada; ho diem amb tota la cortesia però també amb tota la fermesa de que som capassos.

Continuem, doncs, no explicant-nos l'importància que s'ha donat a *Serafin el pinturero*. Potser tot allò es profundament madrileny (el que escriu aquestes ratlles no

ha estat mai a la capital d'Espanya); si ho és, aleshores no comprenem l'importància que s'ha donat a Madrid.

Res més de particular.

Al Còmic s'han reproduït algunes traduccions castellanes de vaudevilles francesos amb el poc èxit de sempre.

Veuen, això tampoc ho comprenem; perquè uns vaudevilles traduïts per en Cadenas, es com una mena de càstic de grillons per un delictes de honestitat. ¡I sempre alegra el cor veure que cada hu te lo que mereix!

Per un vaudevillista... cadenes!

D. CUCURULLA

CONCERTS

L'Orfeó Gracienc és una de les entitats més notables i simpàtiques de Catalunya. L'Orfeó Gracienc, arreu escampa amor i simpatia, i és fa estimar. Cada dia va consolidant-se més, i obtenint més adeptes i admiradors. Avui compta ja amb un hostatge magnífic i posseeix una sala immensa, on s'hi podenc elebrar grans concerts. Diumenge passat el meritíssim mestre, en Joan Llongueras,

donà en dita entitat una interessantíssima conferència sobre l'educació pel ritme, d'en Jaques-Dalcroze.

En Llongueras no sols és un bon músic, sinó també un bon escriptor, i per tant no és d'extranyar que la selecta concurrència que omplena la sala de gom a gom, l'aplaudís xardorosament.

Després de donar una idea de la significació i transcendència baix del punt de vista pedagògic, del mètode de l'eminent educador Jaques-Dalcroze, explicà la manera d'implantar l'educació pel ritme, en les nostres institucions musicals, fent atinades consideracions i demostrant que dit mètode d'educació tendeix a perfeccionar simultàneament

l'organisme i l'esperit dels infants. La conferència del mestre Llongueras, fou magnífica, essent molt felicitat.

En Llongueras, és un veritable apòstol del mètode educatiu del seu mestre Jaques Dalcroze; i com que té talent, un gust exquisit i una gran voluntat, lograrà sens dubte popularitzar-lo a Catalunya.

Un grupo de deixebles de l'Institut Català de Gimnàstica Rítmica, serví d'il·lustració a les seves paraules, i no cal dir que'ls exercicis i demostracions que realitzà, agradaren extraordinàriament al públic. Les petites deixebles ho feren molt bé, i sapigueren posar de relleu el talent musical i educatiu del seu mestre.

Fou una festa culta i formosa.

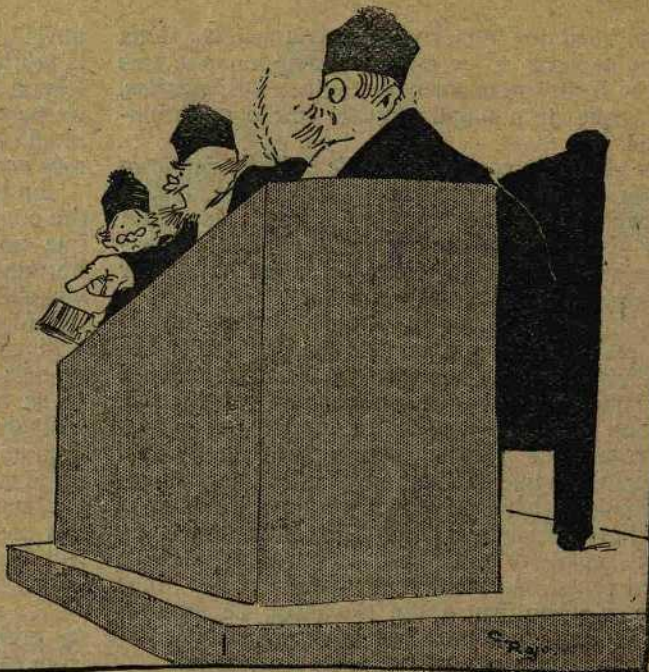
Felicitem coralment al mestre Llonguera per l'èxit obtingut, i a l'Orfeó Gracienc per haver organitzat la festa.

BEMOL

A CÀ LA SENYORA QUIMETA. — L'altre dia, millor dit, l'altra nit, que per una d'aquelles casualitats s'ensopegava ser la revetlla de Sant Jaume, patró d'Espanya, sant, que segons conta

l'història, acabà a Clavijo amb tots els moros que hi havia en terres hispàniques; com que jo'm permeto dubtar per la sencilla raó de que si hagués acabat amb tots no hi hauria, aquí, qui encara fes moros, ja amb la compra de mobles, ja fent una copa de deu i no pagant-ne més que cinc, etc. etcetera, que això seria molt llarg de contar. L'altra nit, deia, hi hagué a cà la senyora Quimeta una mena de consell de guerra que alguns guassons anomenaven Junta, que, creguin senyors, n'hi havia per llogar-hi pa i sucra-hi cadires. El masover de la casa, per a demostrar que no és home de molta memòria, cosa que tothom sab, després de fer una mica d'esquellots convocant al pueblo soberano, s'arrencà amb la lectura d'una dècima que porta escrita en paper de estraça i en la qual es parla del Marroc, de Sans, del Camp de l'Arpa i del drama Los dos pilletes. En aquest

- Sembla mentida que per dues misserables pessetes que contenia el moneder que vau robar, vos hagueu deixat empresonar.
- ¿Què hi farem, senyor jutge! ¿Quina culpa en tinc jo de que no n'hi hagués més?

precís moment a la taula presidencial no hi havia més que dos individus. Acabada la lectura de tan *interesante relato*, en Papitu de «l'Uni» fa veure que s'entada i protesta de unes paraules ofensives per a la premsa que'l senyor de la *décima* havia llegit. El masover diu que no hi ha ofensa; en Papitu diu que sí. Jo, en aquest cas, opino com en Papitu; però vaja, les ofenses segons de qui venen... Acabat l'*incidente* vé la lectura de l'estat de comptes. ¡Ai, qué tinc! El mateix senyor *decimal* treu de un calaix una paperina en la qual per la fortor que despenfa, compregué tothom que hi havien estat *boles* de naftalina. Amb la punta dels dits, com si tingués por d'embrutar-se; ¡no, home, no! va extraient d'ella *boles* i més *boles* i les va deixant demunt la taula. Els del públic es miren, interrogant-se els uns als altres, no sabent el significat ni el contingut de tanta *bola*. Aviat se surt de dubtes El *capitán*, que dic, el president, n'agafa una, la desembolica i veiem que's tracta de un full de calendari de paret al dors del qual o millor dit, al dors dels quals, per que totes resultaren ser lo mateix, hi havia l'estat de comptes. ¡Mirin, mirin! Això dels llibres es veu que porta massa feina i no's perden aixís com aixís. De la lectura dels diferents fulls de calendari resultà que durant, l'any passat es recaudaren 41 mil pessetes. ¡Tira peixet! Lo que no's pogué demostrar fou com s'havien invertit doncs de tantes mils no'n quedava cap en caixa. Un *ignoscentó* tingué l'acudit de demanar els comprovants, les actes, etc. etc., per a veure si's feia la llum; però, cà, tot era negre El masover: «No hay actas, este... se han perdido...» ¡bé, home, bé! «que digo, si que las hay... ya lo creo que las hay...» Un delegat: Demà m'afetlaràs. S'arma un guirgai de mil dimonis sentit-se paraules d'embustero, xerraire, tonto, etc. etc.. En fi, senyors, el *delirium tremens*; i gracies que en Rosés amb la seva paraula raonada i serena logrà posar hi pau. Resumint la gestió de los *regeneradores* del

EL COMTE. — Nois, pleguem, avans de que se'ns faci malvé el paraiga.

futbol català resulta: que no han fet cap *acte*, provant-ho el fet de no existir *actes* i si alguna n'hi ha, no's pot agafar ni amb pinces de tant *dallonses*; que no hi ha estat de comptes; per que els que's varen llegir no son tal cosa, i encare foren explicats en forma de *pola*; que no s'ha acabat el campionat de segona lliga ni s'han repartit els premis de fi de

temporada degut a la vaga de carrilaires i a no haver-hi pasta. ¡I les «quaranta una mil pessetes»? ¡Ah, si se'm pregunta això, resulta que'l resultat de tot és que no hi ha... vergonya. Es presentà una proposició firmada per més de trenta delegats, demanant que la llengua oficial de la Federació fós la catalana. Al *presidente* li agafà un desmai, a n'en Gimeno un atac de nervis, i an el Cañadas, representant dels de Sant Boi, li vingué l'acudit de fer un paper ridícul, ¡no vé d'un, no! no cal dir que la proposició fou aprovada per majoria. Ja's van complint els meus propòsits... *pese a quien pese*. ¡I doncs, què? Després del triomf de la veritat vingué'l triomf de la mentida i de la farsa, ¡coses del futbol! quedant elegits *amos federatius* els representants de totes les corrupcions de tots els desacerts, de totes les males arts... *¿Quousque tandem?*..

CORRECUITA

¡Nom de Déu!

Soc passat una nit en un poble de la costa (jo crec que la censura no hi trobarà res a dir) a casa d'un jove pescador, fornit i brau; un d'aqueixos pescadors catalans que semblen criats expressament per a lluitar amb la tempesta i dur llurs fills menuts a coll-i-bè, en les arenes bonancibles de la platja.

El meu hoste, previsor de totes les contingències que em poguessin molestar, talment com si la meua cambra fós un tocom del seu llaut en ruta, va fer-me les advertències del cas.

A mitja nit trucaràn, i oirà un crit una mica fort: ¡Nom de Déu! — No s'asusti, em digué; — és el sereno dels sardinalers que 'ns crida per anar *en marc*.

A mitja nit jo dormia tranquil·lament baix la protecció de Sant Francesc d'Àsis, Sant Pere i Sant Pau, apostols, cromolitografiats, suspesos en les blanquíssimes parets; una Dolorosa enescaparatada sobre el marbre d'una antigua calaixera de cirerer; un clau santíssim, reproducció industrial, clavat en un sòcol i protegit per un temple imitació a banús, dues aigües-beneiteres i un Crist de mida regular, encarnat amb primor damunt la seva creu barnçada. I encara altres objectes de devoció i després, en dos canolobres de vidre, dos ciris beneïts, encesos en l'hivernada, servint els caramells del darrer tranquil.

Dormia com un sòc, en la confiança que dona el sentir-se rodejat de pulcritut en un ambient de bona homia, quan la predicció de l'hoste és realitzà.

— Boom, ¡Nom de Déeeeu! — Jo no m'atreviria pas a desitjar al meu enemic el sust que vaig rebre. ¡Quin truc i quin crit! ¡El crit! ¡Oh, el crit! Aquell «¡Nom de Déeeeu!» ostentori, perllongat, extrafet, com s'extrafant tots els crits cridats per hàbitut professional. Estava avisat, sí; la meua imaginació però és quedava molt endarrerida respecte a la veritable potencialitat de la veu humana.

«¡Nom de Déeeeu!» Això en el silenci d'un llogaret, en la calma d'una nit d'estiu, arràn del balcó esbatanat de una caseta de pescadors, a vuit pams de les meves orelles.

I aquell truc i aquell crit és repetí dues portes més avall, anà seguint totes les cases dels pescadors, que son una per altra, allunyant-se com un ressó d'apocalipsis. En lloc li tornaven resposta; pareixia un boig original a qui ningú feia cas, però ell ja se'n duia la seguretat complerta que no deixava, al seu darrera, ni un sol oïd per a desembussar ni una sola pàrpella per a descloure.

Còm no seguir amb el pensament aquest «¡Nom de Déu!» que deixonda els pescadors; còm no capir-lo en la seva poesia i sublimitat; còm estar-se de meditar-lo i emocionar-s'hi.

«¡Nom de Déu!» El sentiü desde l'antigor repetint-se cada mitja nit invariable, acoplant generació darrera generació en la platja quieta, sots els parpalleig de les estrelles, a la llum esblaimada de la lluna, en la brumor menaçadora dels celatges hivernencs, en les boirades fredes otomnals, enfront l'enigma de les aigües pantejantes.

I al cap de poc, us venen a turbar encare més unes altres remors. Percebiu com s'obren les portes, com els pescadors un a un van marxant per a fer-se a la mar; cada qual canta la seva cançó amb l'alegria dels aventurers, dels homes lliverts, treballadors d'atzar que comencen la jornada esperançats, en nom de Déu.

I les cançons venen, passen i s'allunyen i, sense voler, com heu seguit avans la crida del cridaire a través de la fè, de la tradició i de la poesia marinesca, ara seguiu als pescadors d'esma, des de'l vostre llit aburjésat on l'ànima està inquieta.

I els veieu formiguejar entre les barques del sorral cridant-se, dient platgeries, cercant cada hu llur patró, endegant la vela, els ormeigs, els remos i ferramentes; els veieu varar, poblant l'onatge obscur i apacible de xapollleigs, converses, cruiximents, siluetes i algún retruny somort de fustes; els veieu allunyar-se amb les veles mustigues abrigant les antenes, com una processó d'encaputxats fantasmagorics trencant la celestia i la ratlla obsessionant de l'oritzó en calma.

Els sardinalers s'escampen après pel mar remorós mentre els dufins boguen açí i allà entre dues aigües. ¡Ah, bona sort!

La platja ha restat deserta, llisa, quieta, sense barques ni pescadors, amb les fustes dels palers escampades. El terral bufa apenes, la ressaga suspira i vosaltres, morts d'enveja, ja heu acabat la sòn per tota la santa nit.

¡Nom de Déu!

PRUDENCI BERTRANA

Epigrames

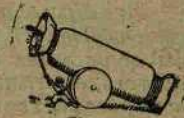
Ahir deia don Gaspar:

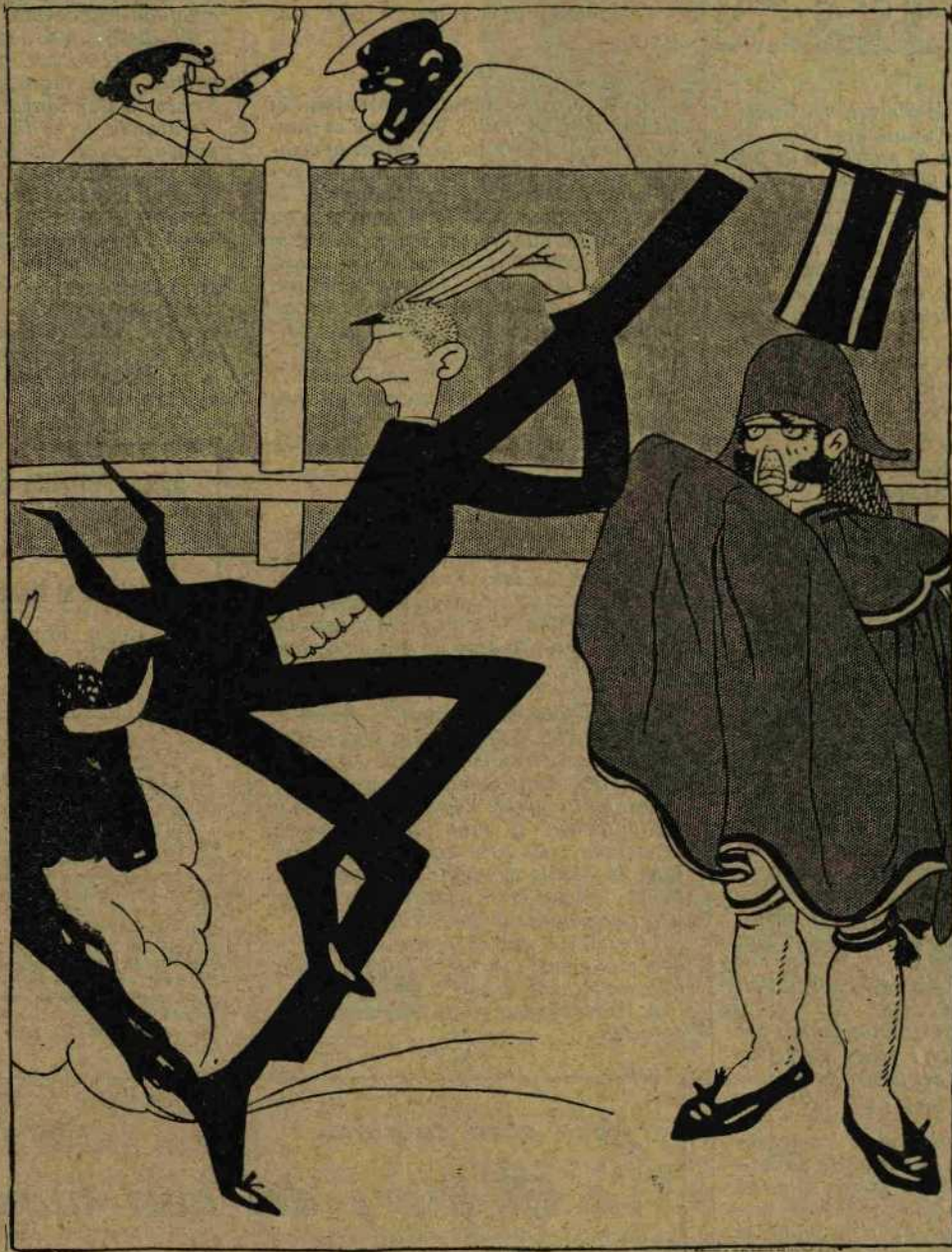
— Mai hauria dit en lloc
que l'estudi fós tan car... —
l'el seu fill va contestar:
— I això que estudio poc.

Deia alegre en Rebuté:

— Tinc unes botes a mida
fortes per tota la vida
segons diu el sabatè. —
I va respondre en Bernat:
— I si demà us les poseu
pot ser fàcil que us podeu
morir-vos demà-passat.

E. S.

L'ART D'EN LLAPISSERA O UNA ESCENA DEL "TENORIO"

CÚCHARES (*Don Diego*)

Ah! No queriendo creer
lo que de tí me decían,
confiado en que mentían,
te vine esta noche a ver;
pero te juro, malvado,

que me pesa haber venido
para salir convencido
de lo que es para ignorado.
Sigue pues de esta manera
prostituyendo el Toreo,
pero yo, por lo que veo,
te maldigo, Llapissera.

ESPECTECOS

El nou diari d'en Marcell Domingo, ja no és dirà L'Autonomia sinó La Lucha. Es veu que al padri o a la padrina de la criatura propera a naixer, no li va agradar el nom triat pels pares. I com que'ls padrins paguen quan menys el bateig... és un deure moral acontentar-los, pel bé de la criatura mateixa; sobre tot, quan els pares no tenen posició.

Ja veurem com parla aqueix nou campió. Per de prompte, ens atrevim a creure que treballarà per Catalunya.

I si no ho farà ens sentirà.

□ □

L'Institut de Reformes Socials ha donat ja la seva opinió referent a la gent dels carrils i a les coses que volen de nou.

L'Institut de Reformes Socials ha informat... i l'informe seriós, ha deixat com estaven abans descontents als obrers i als patrons.

L'Institut de Reformes Socials s'ha lluit, com hi ha món, de debò.

□ □

En les velles barriades de Barcelona, van celebrant-se les festes populars, eminentment catalanes, que'n altres temps havien obtingut gran esplendor. Una d'aquestes barriades és la de Sant Just. Hem llegit el programa i no pot ésser més encisador i pintoresc. Gegants, capgrossos, teatre de titelles, sardanes, enlairament de bombes, focs artificials, ballets populars, etc., etc. Es a dir, una veritable festa de barri.

També se celebrarà un ofici solemniat, i es resarà un rosari cantat.

Aquestes festes son formosíssimes per l'ingènues i senzilles, i posen de relleu el caràcter apacible del nostre poble.

□ □

A la tercera conferència de les nacionalitats celebrada a la ciutat de Lausana, hi ha sigut exposat magistralment el plet de Catalunya pel excel·lent escriptor l'Alfonso Maseras, i per en Joaquim Bassegoda, representant de la «Unió Catalanista».

Molt bé, senyor Maseras i senyor Bassegoda: rebim una encaixada com la mereixen, forta: els uns treballant dintre, altres treballant fora sense deixar la tasca, farem la feina doble.

□ □

En Lerroux és a París. En Lerroux és incansable. Quan certs polítics de Madrid no'l necessiten i li donen permís per a que s'ausenti, és dedica a donar impuls als seus negocis. Ara el caudillo és troba a París. Que no tremolin els partidaris de la neutralitat, perquè en

Lerroux quan va a París, no hi va com a polític; hi va simplement en calitat de comerciant.

«Una cosa es predicar i otra dar trigo».

□ □

A la veterana Unió Catalanista hi ha mar de fons; tanta, que fins s'es tracta a la darrera junta general de la dissolució de la entitat havent-se acordat per 90 vots contra 42 la continuació de la Unió Catalanista. A la Unió com a tot arreu, hi ha dues forces ben definides: la estàtica, fidel guardadora dels principis puritans i personalíssims, i la dinàmica, que vol dur a la entitat a la brega actual, per a fer obra comuna amb els que lluiten per l'autonomia de Catalunya.

I la històrica Unió, o amotillarà als temps actuals per a lluitar amb els demés catalanistes, o tindrà que desaparèixer com a entitat política. Lo qual fora ben bé de doldrer.

□ □

En front la menaça de la Companyia d'aigües de Barcelona, de deixar de suministrar a la Ciutat a partir del dia quatre, els dolls que li dona en substitució de l'aigua de Moncada, desviada d'ensà de la pesta tifosa, ja prop de dos anys, tots els diaris barcelonins han aixecat el crit al cel.

S'es dit que la Companyia acaba el contracte amb l'Ajuntament i que això apoia la seva resolució, i que l'Ajuntament li deu molts milers de pessetes i vol cobrar fent pressió: s'es dit també, que a l'Ajuntament li toca pagar l'aigua arrendada, més cara que'ls particulars i que'ls cabals destinats a l'abastiment interí d'aigües foren empleats en pagar a la Barcelonesa d'Electricitat.

El conflicte que'ns plana damunt, és dels més greus; i per això tothom hi diu la seva: tothom, menys El Progreso.

A El Progreso ço de l'aigua el posa aigualit.

Els jocs florals de València han sigut quelcom més que una festa literària: ha sigut un acte solemniat de germanor catalana-valenciana.

El discurs de nostre bon amic en Ventosa i Calvell, mantenedor de la poètica festa, logrà grans aptituds i viscas a Catalunya.

València, la jardineria d'Espanya, comença a obrir els ulls i a comprendre què vol Catalunya. No en va Jaume el Conqueridor la llibertat de la tirania sarrahina: no en va la seva llengua és la nostra i la nostra és la seva raça.

Oh! com conforta l'esperit el record de l'esplendent visió maregalesca, en aqueixos moments de compenetració llavantina. L'ideal lliberador s'aixampla com la màgica anella d'aquella sardana simbòlica que tant esplendentment cantà el poeta.

DEMA SORTIRA EL VOLUM 7 DE

MINERVA

Una visita al Museu de Barcelona

per J. FOLCH I TORRES

35 cèntims.

CORRESPONDENCIA

Marramau: En massa tenebre el sen macabre article. — Au i Apa: Per nosaltres ja pot tocar el dos. — E. S.: N'aprofitarem algun, arranjant-lo. — Vallot: Per a fer una composició poètica festiva, té de haver-hi: primer, assumpte; segon, gràcia; tercer, inginy; quart, que 'ls versos estiguin ben medits; quint, que no contiga ríplis; sext, que no hi hagin assonances repetides en dos estrofes juntes i menys en una mateixa; i últim, que l'autor siga versaire. — Nautilus: No tenen condicions per a publicar-se en nostre setmanari. — A. P. C.: La lletra és molt dolenta i la poesia està a l'altura de la lletra.

Nova obra catalana

¡Ja ha sortit!

El llibre del bon humor

Poesies festives

Un formós volum contenint composicions en vers, de

C. Gumà, J. M. Codolosa, R. Ramón V., Molas i Casas, Quim Roig, A. Feliu i Codina, J. Mallol, F. Clarassó, E. Aulés, M. Revoltós, Serafi Pitarra, A. Riusech, Puig Cassanyas, M. Ribot i Serra, Pere Antón Torres, Sebastià Gomila, Víctor Rahola, Santiago Rusiñol, J. Piquet i Piera, Lluís Millà, Pep Llauner, R. Arús i Arderiu, J. Coll i Britapaja, Josep Robreño, A. Llimoner, Angel Guimerà, J. Verdú, Jep de Jespus, Ayné Rabell, E. Coca Vallmajor, P. Colomer Fors, El Rector de Vallfogona, Japet de l'Orga, J. Burgas, Conrat Roura, J. Barbany, Martí Giol.

PREU: UNA PESSETA

¡JA HA SORTIT!

SECCIO D'ANUNCIS

CAMISERIA SANS

BOQUERIA, 32

Especialitat en camises a mida

FABRICA D'ARTICLES DE PELL
Casa PERELLÓ, Pi, 7 bis
Carteres, Petaques, Moneders, Cinturons,
Corretges hàbit, Maletes, Sacs i Carteres
per a viatges. PREUS BARATISSIMS

ELS TIRANTS I L·LIGAS MILLORS I DE MES
BON CUST SON SENS DUBTE ELS DE LATAN ACREDITADA

MARCA
Mandemall

DEMANIS EN CAMISERIAS I SIMILARS
VENDAS AL ENGROS: M. DOMENECH VALLES
CONCELL DE CENT 377 BARCELONA

VERDAQUER i C.ª

Banyeres - Bidets - Dutes - Rentamans
Escalfadors - Waters - Orinadors
Aixetes - Cuines, etc.

Telefon 1662

Despatx: RONDA UNIVERSITAT, 9

Tallers: ENTENZA, 41

J. CARDÚS

Paraigües - Ombrel·les - Vanos

Portaferrissa, 10

Tirant - Benefactor

PATENTAT

Per a el desentrelllo del pit de les
senyores, homes i nens

Els ven la casa Srs. Eduard Schilling,
S. en C. (Barcelona, Madrid, Valencia) i
el fabricant d'elastics i lliga-cames Smart

AMADOR ALSINA

Riera Sant Joan, 8. - BARCELONA

que enviarà follet gratis a qui el demani

EL CONFORTABLE CATALÀ

Durán i Sas, 11. - Telefon 3468

Mobles
transforma-
bles en
llits

Tallers de mobles de tota classe i decoració. Casa especial en sillons de gran
confort anglès, forrats en marroquiner i velluts

Portaferrissa, 24 i 26 □ TELEFON 1574

Camises, Corbates i gèneres de punt - Per a la mida
especialitat - Casa millor surtita en articles del seu ram

Camiseria Mas i Roca

OBSEQUI A NOSTRES LECTORS

GANGA

Mitjantsant la presentació d'aquest anunci, per UNA PESSETA se entregará la obra en dos volums

EL ARTE ESCÈNICO EN ESPAÑA

per
JOSEP IXART

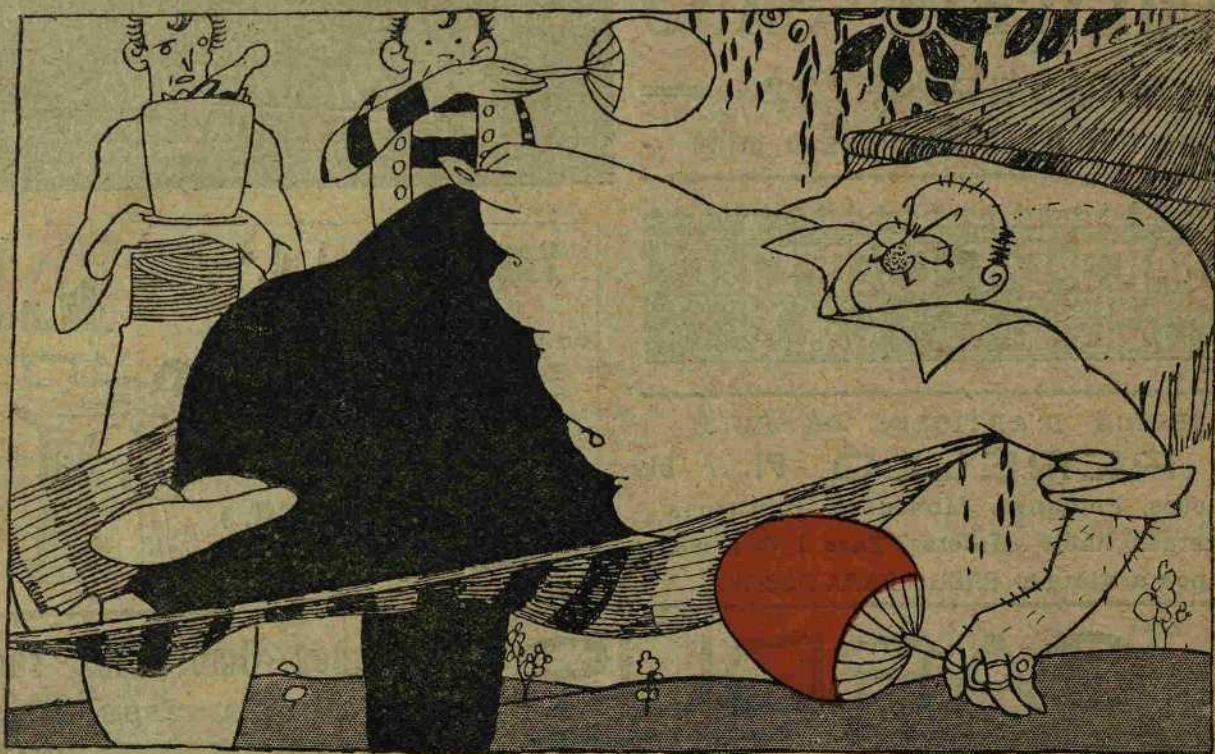
Obra de crítica, documentada i extensa en la que s'afia la diseció del teatre espanyol, des de son origen fins a nostres dies. Menendez Pelayo i Clarín, l'elogiaren i digueren d'ella que era una producció insólita per les grans qualitats crític-literàries. L'Ixart en aquesta obra fuetja amb frases contundentes als autors castellans dolents que amb sa insana literatura han assolit popularitat construint el malejat teatre liriic nomenat gènero chico.

Dos volums en quart de un total de 500 planes, quin preu és de 7,50 pessetes, s'entregarán per UNA PESSETA en nostra Administració, Carrer Boqueria, 20. Llibreria Bonavia i Durán.

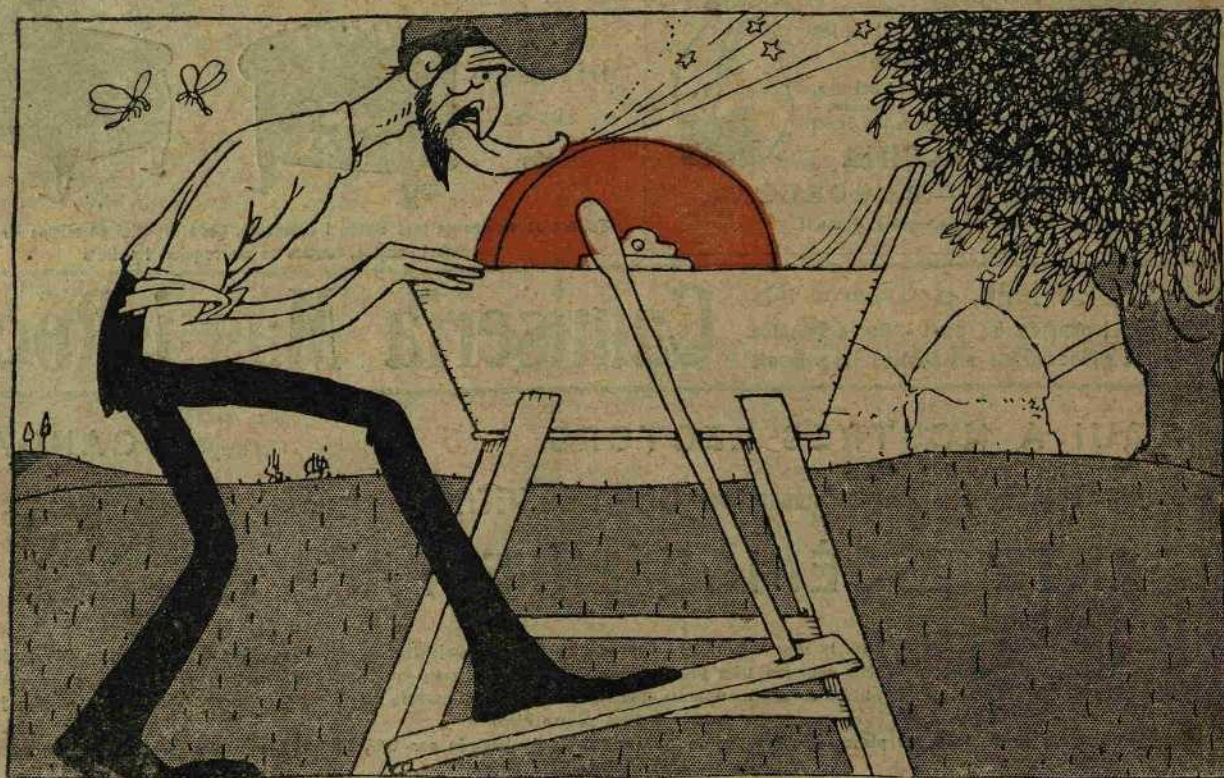
Notes: - Els compradors de fora deurán acompanyar 40 cèntims pels gastos de franqueix i certificat.

Els corresponsals forans vendrán aquesta obra al preu que ells creguin convenient, ja que no tindran cap classe de descompte per part nostra

COM ESTIUEJEN ELS DIPUTATS

Mentrestant que els radicals — descansen de tanta feina,

els nostres esmolen l'eina — per cridar ¡Bon cop de falç!